

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
01.02.2022
30.08.2022
RT I, 16.12.2021, 11

Söödakultuuride seemne kategooriad ning söödakultuuride seemne tootmise ja turustamise nõuded¹

Vastu võetud 24.04.2006 nr 56
[RTL 2006, 37, 639](#)
jõustumine 01.05.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
14.09.2006	RTL 2006, 70, 1286	23.09.2006
13.03.2007	RTL 2007, 24, 429	25.03.2007, osaliselt 1.05.2007
01.11.2007	RTL 2007, 85, 1431	17.11.2007
28.05.2008	RTL 2008, 46, 639	09.06.2008, lisa 1 punkti 1 muudatust rakendatakse tagasiulatavalt alates 2. jaanuarist 2008. a
07.10.2008	RTL 2008, 84, 1167	19.10.2008
05.03.2009	RTL 2009, 25, 323	20.03.2009
08.12.2009	RTL 2009, 93, 1348	01.01.2010
10.03.2010	RTL 2010, 12, 222	22.03.2010
06.05.2010	RTL 2010, 25, 439	22.05.2010
21.03.2011	RT I, 30.03.2011, 4	02.04.2011
11.04.2011	RT I, 19.04.2011, 2	22.04.2011
19.12.2011	RT I, 27.12.2011, 1	30.12.2011, osaliselt 1.01.2012
08.02.2012	RT I, 10.02.2012, 13	13.02.2012
12.06.2014	RT I, 18.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 28.06.2014, 18	01.07.2014
23.02.2017	RT I, 07.03.2017, 1	01.04.2017
29.06.2017	RT I, 11.07.2017, 1	01.01.2018
25.01.2018	RT I, 27.01.2018, 1	01.02.2018, osaliselt 01.01.2019
20.03.2019	RT I, 26.03.2019, 1	01.04.2019
13.05.2020	RT I, 20.05.2020, 3	01.06.2020, osaliselt 01.07.2020
29.06.2020	RT I, 03.07.2020, 7	06.07.2020
26.10.2020	RT I, 04.11.2020, 1	01.01.2021; määruses asendatud sõna „Põllumajandusamet” sõnadega „Põllumajandus- ja Toiduamet” vastavas käändes.
19.02.2021	RT I, 02.03.2021, 2	05.03.2021
25.10.2021	RT I, 29.10.2021, 1	01.02.2022
06.12.2021	RT I, 16.12.2021, 1	01.01.2022

Määrus kehtestatakse „[Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse](#)” § 3 lõike 3, § 6¹lõike 4, § 6²lõike 6, § 65 lõigete 4 ja 7, § 72 lõike 5, § 73 lõigete 8 ja 9, § 74 lõike 5, § 75 lõigete 2 ja 4, § 76 lõike 4, § 96 lõike 2, § 101 lõike 4, § 104 lõike 4, § 105 lõike 5 ning § 117 lõike 5 alusel.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse söödakultuuride seemne ning geneetiliste ressursside säilitamiseks ettenähtud sordi (edaspidi *säilitussort*) seemne kategooriad ja kvaliteedinõuded, seemne ja säilitussegu tootmise nõuded, proovide suurused ning seemne nõuetekohasuse kindlakstegemise nõuded, seemne sertifitseerimise kord ja nõuded, sertifitseeritavate liikide loetelu, söödakultuuride seemne sertifitseerimist tõendava dokumendi sisu nõuded ja dokumendi kehtivusaeg, muu seemne kvaliteedinõuded, söödakultuuride seemne pakendamise nõuded, söödakultuuride seemne pakendamise ja müügipakendi sulgemise ning söödakultuuride seemne müügipakendi märgistamise nõuded, sertifitseerimist või kontrollimist tõendavate dokumentide väljaandmise kord ning etikettide sisu ja vormi nõuded, seemne turustamise nõuded, lõpuni sertifitseerimata söödakultuuride seemnepartii etiketi ja saatedokumentide nõuded, söödakultuuride mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded ning riikliku järelevalve teostamise sageduse ja ulatuse nõuded.
[RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

(2) Määrusega kehtestatakse sellise seemne tootmise nõuded, mida kavatakse kasutada söödakultuuride taimede kasvatamiseks põllumajandussaaduse saamiseks, välja arvatud kasvatamiseks dekoratiivsel eesmärgil, või seemne tootmiseks.
[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

2. peatükk SÖÖDAKULTUURIDE LIIKIDE LOETELU JA SÖÖDAKULTUURIDE SEEMNE KATEGOORIAD

§ 2. Söödakultuuride liikide loetelu

- (1) Määruse nõudeid kohaldatakse järgmiste kõrreliste söödakultuuride liikide suhtes:
- 1) soo-kastehein (*Agrostis canina*L.);
  - 2) harilik kastehein (*Agrostis capillaris*L.);
  - 3) suur kastehein (*Agrostis gigantea*Roth) (edaspidi *Agrostis gigantea*);
  - 4) aas-rebasesaba (*Alopecurus pratensis*L.);
  - 5) valge kastehein (*Agrostis stolonifera*L.);
  - 6) kõrge raikaerik (*Arrhenatherum elatius*(L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl) (edaspidi *Arrhenatherum elatius*);
  - 7) lapik luste (*Bromus catharticus*Vahl);
  - 8) alaska luste (*Bromus sitchensis*Trin.);
  - 9) harilik sõrmrohi (*Cynodon dactylon*(L.) Pers.) (edaspidi *Cynodon dactylon*);
  - 10) harilik kerahein (*Dactylis glomerata*L.);
  - 11) roog-aruhein (*Festuca arundinacea*Schreber) (edaspidi *Festuca arundinacea*);
  - 12) niitjas aruhein (ahtalehine aruhein) (*Festuca filiformis*Pourr.) (edaspidi *Festuca filiformis*);
  - 13) lamba-aruhein (*Festuca ovina*L.);
  - 14) harilik aruhein (*Festuca pratensis*Huds.) (edaspidi *Festuca pratensis*);
  - 15) punane aruhein (*Festuca rubra*L.);
  - 16) kink-aruhein (*Festuca trachyphylla*(Hack.) Hack.) (edaspidi *Festuca trachyphylla*);
- [RT I, 29.10.2021, 1- jõust. 01.02.2022]
- 17) aruraihein, perekonda *Festuca* kuuluva liigi ja perekonda *Lolium* kuuluva liigi ristamisel saadud hübriid (*xFestulolium*Asch. & Graebn.) (edaspidi *xFestulolium*);
  - 18) itaalia raihein, k.a üheaastane raihein (*Lolium multiflorum*Lam.) (edaspidi *Lolium multiflorum*);
  - 19) karjamaa-raihein (*Lolium perenne*L.);
  - 20) põld-raihein (*Lolium × hybridum*Hauskn);
- [RT I, 11.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]
- 21) mugul-paelrohi (*Phalaris aquatica*L.);
  - 22) mugultimut (*Phleum nodosum*L.);
  - 23) põldtimut (*Phleum pratense*L.) (edaspidi *Phleum pratense*);
  - 24) murunurmikas (*Poa annua*L.);
  - 25) salunurmikas (*Poa nemoralis*L.);
  - 26) soonurmikas (*Poa palustris*L.);
  - 27) aasnurmikas (*Poa pratensis*L.);
  - 28) harilik nurmikas (*Poa trivialis*L.);
  - 29) aas-koldkaer (*Trisetum flavescens*(L.) P. Beauv.) (edaspidi *Trisetum flavescens*).
- [RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]
- (2) Määruse nõudeid kohaldatakse järgmiste liblikõieliste söödakultuuride liikide suhtes:
- 1) ida-kitsehernes (*Galega orientalis*Lam.);
  - 2) kroon-magusristik (*Hedysarum coronarium*L.);
  - 3) harilik nõiahammas (*Lotus corniculatus*L.);
  - 4) valge lupiin (*Lupinus albus*L.);
  - 5) ahtalehine lupiin (*Lupinus angustifolius*L.);

- 6) kollane lupiin (*Lupinus luteus*L.);
- 7) humallutsern (*Medicago lupulina*L.);
- 8) harilik lutsern (*Medicago sativa*L.);
- 9) hübriidlutsern (*Medicago x varia*T. Martyn) (edaspidi *Medicago x varia*);
- 10) harilik esparsett (*Onobrychis viciifolia*Scop.) (edaspidi *Onobrychis viciifolia*);
- 11) põldhernes (*Pisum sativum*L. (partim));
- 12) aleksandria ristik (*Trifolium alexandrinum*L.);
- 13) roosa ristik (*Trifolium hybridum*L.);
- 14) kahkjaspunane ristik (*Trifolium incarnatum*L.);
- 15) punane ristik (*Trifolium pratense*L.);
- 16) valge ristik (*Trifolium repens*L.);
- 17) pärsia ristik (*Trifolium resupinatum*L.);
- 18) põld-lambalääts (*Trigonella foenum-graecum*L.);
- 19) põlduba (*Vicia faba*L. (partim));
- 20) ungari hiirehernes (*Vicia pannonica*Crantz) (edaspidi *Vicia pannonica*);
- 21) suvivikk (*Vicia sativa*L.);
- 22) põld-hiirehernes (*Vicia villosa*Roth).

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(3) Määruse nõudeid kohaldatakse järgmiste muude söödakultuuride liikide suhtes:

- 1) söödakaalikas (*Brassica napus* L. var. *napobrassica*(L.) Rchb.) (edaspidi *Brassica napus* var. *napobrassica*);
- 2) söödakapsas (*Brassica oleracea* L. convar. *acephala*(DC.) Alef. var. *Medullosa* Thell. + var. *viridis* L.) (edaspidi *Brassica oleracea* L. convar. *acephala*);
- 3) harilik keerispea (*Phacelia tanacetifolia*Benth.) (edaspidi *Phacelia tanacetifolia*);
- 4) õlirõigas (*Raphanus sativus* L. var. *oleiformis*Pers.) (edaspidi *Raphanus sativus* var. *oleiformis*).

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(4) Lisaks lõigetes 1–3 nimetatud liikidele kohaldatakse määruse nõudeid Eestis ka järgmiste söödakultuuride liikide suhtes:

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

- 1) ohtetu luste (*Bromus inermis*Leyss.);
- 2) luht-kastevars (*Deschampsia caespitosa*(L.) P. Beauv.);
- 3) sale haguhein (*Koeleria macrantha*(Ledeb.) Schult.);
- 4) valge mesikas (*Melilotus alba*L.);
- 5) päideroog (*Phalaris arundinacea*L.).

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

§ 3. Söödakultuuride seemne kategooriad ning nende tähistused

(1) Supereliitseemne kategooria seeme tähistusega SE on seeme, mis:

- 1) on toodetud sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud eliitseemne tootmiseks või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjaliku taotluse alusel sertifitseeritud seemne kategooria või esimese või vajaduse korral teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seemne tootmiseks;
- 3) vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(2) Kohaliku sordi supereliitseemne kategooria seeme tähistusega SE on seeme, mis:

- 1) on toodetud kohalikuks sordiks tunnistatud ja kindlaksmääratud piirkonnast pärinevast algmaterjalist Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all;

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

- 2) on ette nähtud eliitseemne tootmiseks või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjalikul taotlusel sertifitseeritud seemne kategooria või vajaduse korral esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kategooria seemne tootmiseks;

- 3) vastab supereliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

- 4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(3) Eliitseemne kategooria seeme tähistusega E on seeme, mis:

- 1) on toodetud supereliitseemnest või supereliitseemne põlvkonnale eelneva põlvkonna seemnest sordi omaniku või säilitaja vastutusel ja sordi säilitamiseks ettenähtud meetodite kohaselt;
- 2) on ette nähtud sertifitseeritud seemne või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks;
- 3) vastab eliitseemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;
- 4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(4) Kohaliku sordi eliitseemne kategooria seeme tähistusega E on seeme, mis:

1) on toodetud kohaliku sordi supereliitsemnest või kohalikuks sordiks tunnistatud ja kindlaksmääratud piirkonnast pärinevast algmaterjalist Põllumajandus- ja Toidumeti järelevalve all;

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

2) on ette nähtud sertifitseeritud või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks;

3) vastab eliitsemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(5) Sertifitseeritud seemne kategooria seeme tähistusega C on määruse §-s 2 nimetatud liigi, välja arvatud lupiini (*Lupinus* spp.), põldherne (*Pisum sativum* L. (partim)) (edaspidi *Pisum sativum*), perekonna hiirehernes (*Vicia* spp.) ja hariliku lutserni (*Medicago sativa* L.) seeme, mis:

1) on toodetud eliitsemnest või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjalikul taotlusel supereliitsemnest, mis vastab supereliitsemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

2) on ette nähtud külviseemmena kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;

3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(6) Sertifitseeritud seemne kategooria esimese põlvkonna seeme tähistusega C1 on lupiini (*Lupinus* spp.), põldherne (*Pisum sativum*), perekonna hiirehernes (*Vicia* spp.) ja hariliku lutserni (*Medicago sativa* L.) seeme, mis:

1) on toodetud eliitsemnest või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjalikul taotlusel supereliitsemnest, mis vastab supereliitsemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

2) on ette nähtud teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmiseks või külviseemmena kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;

3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(7) Sertifitseeritud seemne kategooria teise põlvkonna seeme tähistusega C2 on lupiini (*Lupinus* spp.), põldherne (*Pisum sativum*), perekonna hiirehernes (*Vicia* spp.) ja hariliku lutserni (*Medicago sativa* L.) seeme, mis:

1) on toodetud eliitsemnest, esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest või sordi omaniku, esindaja või säilitaja kirjalikul taotlusel supereliitsemnest, mis vastab supereliitsemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

2) on ette nähtud külviseemmena kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;

3) vastab sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud põldtunnustamise ja kvaliteedi nõuetele;

4) on sertifitseeritud.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(8) Tarbeseeme tähistusega TS võib olla hariliku esparseti (*Onobrychis viciifolia* Scop.), hariliku sõrmrohu (*Cynodon dactylon* (L.) Pers.), kroon-magusristiku (*Hedysarum coronarium* L.), mugul-paelrohu (*Phalaris aquatica* L.), murunurmika (*Poa annua* L.), põld-lambaläätse (*Trigonella foenum-graecum* L.) ja ungari hiireherne (*Vicia pannonica* Crantz) seeme, mis:

1) on liigiehtne ja -puhas;

2) vastab tarbeseemne kohta kehtestatud nõuetele;

3) on kontrollitud.

(9) Säilitussordi seeme tähistusega GR on §-s 2 nimetatud söödakultuuri liikide seeme, mis:

1) on sordiehtne ja -puhas;

2) on toodetud kooskõlas sordi säilitamise tunnustatud tavadega;

3) on ette nähtud külviseemmena kasutamiseks muul eesmärgil kui turustamisotstarbelise seemne tootmiseks;

4) vastab säilitussordi seemne kohta kehtestatud nõuetele;

5) on sertifitseeritud tootja poolt.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

3. peatükk

SÖÖDAKULTUURIDE SEEMNE TOOTMINE JA SERTIFITSEERIMISE NÕUDED

§ 4. Söödakultuuride seemne kvaliteedinõuded

(1) Söödakultuuride seemne kvaliteedinõuded on kehtestatud lisas 1.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(1¹) Seemnepartii peab olema vaba komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072, millega kehtestatakse ühetaolised tingimused Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 rakendamiseks seoses taimekahjustajatevastaste kaitsemeetmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 690/2008 ja muudetakse komisjoni rakendusmäärust (EL) 2018/2019 (ELT L 319, 10.12.2019, lk 1–279), II lisas nimetatud ohtlikest taimekahjustajatest.

[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

(1²) Hariliku lutserni (*Medicago sativa*L.) supereliit- ja eliitseemne ning sertifitseeritud seemne partii peab olema vaba varreingerjast *Ditylenchus dipsaci*(Kuehn) Filipjev ja lutserni bakteriaalset närbumist põhjustavast bakterist *Clavibacter michiganensis*ssp. *Insidiosus*(McColloch 1925) Davis et al.
[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

(2) Säilitussordi seemne peab vastama sertifitseeritud seemne kategooria kvaliteedinõuetele.
[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(3) “Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse“ § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatav söödakultuuri liigi, välja arvatud põldherne (*Pisum sativum*) ja põldoa (*Vicia faba*) seemne peab vastama sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele ning põldherne (*Pisum sativum*) ja põldoa (*Vicia faba*) seemne peab vastama teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele.
[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

§ 4¹. Säilitussegu ja koostisosade kvaliteedinõuded

(1) Otsekoristuse teel saadava säilitussegu koostises olevate taimeliikide ja taime alamliikide seemnete idanevus peab olema piisav, et tagada nende külvi korral kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulike taimeliikide kooslus.

(2) Otsekoristuse teel saadava säilitussegu koostises olevate taimeliikide ja taime alamliikide, mis ei ole säilitussegu koostisosana olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks, seemnete sisaldus võib olla kuni 1 massiprotsent.

(3) Otsekoristuse teel saadav säilitussegu ei sisalda tuulekaera (*Avena fatua*), viljatu kaera (*Avena sterilis*) ja võrmi (*Cuscuta spp.*) ning oblika (*Rumex spp.*) liikide seemneid, välja arvatud väikse oblika (*Rumex acetosella*) ja merioblika (*Rumex maritimus*) liigid, mille seemnete sisaldus võib olla kuni 0,05 massiprotsenti.

(4) Kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu koostises olevate §-s 2 loetletud taimeliikide seemned peavad enne segu moodustamist vastama lisa 1 punktis 3 sätestatud tarbeseemne nõuetele.
[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

§ 5. Tootmise nõuded

(1) Söödakultuuride supereliit-, eliitseemne ja sertifitseeritud seemne tootmise korral samal kasvukohal peab sama liigi teise sordi või sama sordi madalama kategooria seemne või mittediehtsa seemne kasvatamisest olema möödunud kõrreliste heintaimede, põldherne ja põldoa kasvatamise puhul vähemalt kaks aastat ning liblikõieliste heintaimede puhul vähemalt kolm aastat.

(2) Mitmeaastaste kõrreliste ja liblikõieliste heintaimede seemne tootmise korral võib samast taimikust järjestikustel saagiaastatel vastava kategooria ja iga sellele järgneva kategooria seemet toota järjest kuni kolm aastat.

(3) Söödakultuuride seemne tootmise korral peab välistama toodetava seemne segunemise mis tahes viisil naabruses asuvalt seemnepõllult pärit seemnega.
[RTL 2006, 70, 1286- jõust. 23.09.2006]

(4) Söödakultuuride seemne tootmisel rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu rakendusmääruse (EL) 2019/2072 V lisa A-osas nimetatud kvaliteeti vähendava taimekahjustaja esinemise ennetamise meetmeid.
[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

§ 6. Tarbeseemne tootmine

(1) Tarbeseemne liigiehtsust ning -puhtust kontrollib sordi omanik, esindaja või säilitaja.

(2) Lisas 1 kehtestatud tarbeseemne kvaliteedinõuetele vastavuse kontrollimiseks ning tarbeseemne etiketi saamiseks esitab sordi omanik, esindaja või säilitaja taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile.
[RTL 2009, 93, 1348- jõust. 01.01.2010]

§ 6¹. Otsekoristuse teel saadava säilitussegu tootmine

(1) Otsekoristuse teel saadav säilitussegu kogutakse lähtepiirkonna kogumiskohast, kuhu ei ole seemet külvatud 40 aasta jooksul enne säilitussegu turustamise loa taotluse esitamise päeva. Lähtepiirkond asub säilitussegu päritolupiirkonnas.

(2) Otsekoristuse teel saadava säilitussegu koostises olevate kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulike taimeliikide ja taime alamliikide, mis on segu koostisosana olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks

geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis, seemnete osakaal peab olema piisav, et tagada nende külvi korral kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulike taimeliikide kooslus.

[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

§ 6². Kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu tootmine

(1) Kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu puhul kogutakse seeme lähtepiirkonna kogumiskohast, kuhu ei ole seemet külvatud 40 aasta jooksul enne säilitussegu turustamise loa taotluse esitamise päeva. Lähtepiirkond asub säilitussegu päritolupiirkonnas.

(2) Kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu seemned on nende taimeliikide ja taime alamliikide seemned, mis on iseloomulikud kogumiskoha kasvukohatüübile ja säilitussegu koostisosana olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis.

(3) Kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu koostisosaks olevaid seemneid on säilitussegu tootmiseks lubatud paljundada viis põlvkonda.

[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

§ 7. Vahemaa nõuded

(1) Söödakultuuride seemne tootmise korral peavad taimed olema kaitstud võõrtolmlemise eest.

(2) Taimede võõrtolmlemise eest kaitsmiseks peab seemnepõld olema võõrtolmlemist võimaldavate taimedega põldudest eraldatud kas piisava vahemaaga või selles paragrahvis nimetatud juhul piisavat kaitset tagaval muul viisil.

(3) Risttolmleva söödakultuuri kasvatamise korral on väikseim vahemaa sama liigi teise sordi seemnepõllu või sama sordi seemne sordipuhtuse nõuetele mittevastavate taimede põllu või lähedase liigi soovimatut tollemist põhjustada võiva seemnepõllu vahel järgmine:

Põllukultuur	Vahemaa (m)
Ristõielised (<i>Brassicasp.</i>), harilik keerispea (<i>Phacelia tanacetifolia</i>):	
– eliitseemne tootmise puhul	400
– sertifitseeritud seemne tootmise puhul	200
Liigid või sordid, v.a ristõielised (<i>Brassicasp.</i>), harilik keerispea (<i>Phacelia tanacetifolia</i>), põldhernes (<i>Pisum sativum</i>), aasurmika (<i>Poa pratensis</i>) apomiktilised pisiliigid:	
– paljundamiseks ettenähtud seemne tootmise puhul põllul, mille pindala on kuni 2 ha	200
– paljundamiseks ettenähtud seemne tootmise puhul põllul, mille pindala on üle 2 ha	100
viimase kategooria seemne tootmise puhul põllul, mille pindala on kuni 2 ha	100
viimase kategooria seemne tootmise puhul põllul, mille pindala on üle 2 ha	50

[RTL 2006, 70, 1286- jõust. 23.09.2006]

(4) Lõikes 3 sätestatud nõuet vahemaa kohta ei kohaldata, kui seemnepõld on võõrtolmlemise eest piisavalt kaitstud.

[RTL 2006, 70, 1286- jõust. 23.09.2006]

§ 8. Sertifitseerimise kord

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet sertifitseerib söödakultuuride seemne rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Söödakultuuride seemne sertifitseerimiseks tehakse sõltuvalt taimeliigist põldtunnustamine ning korraldatakse proovide analüüsimine ning järelkontrolli põldkatsed.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(2) Söödakultuuride seemne sertifitseerimiseks esitab taotluse sordi omanik, esindaja või säilitaja 31. maiks Põllumajandus- ja Toiduametile.

[RT I, 02.03.2021, 2- jõust. 05.03.2021]

(3) Põldtunnustamist teeb Põllumajandus- ja Toiduamet või sertifitseeritud seemne kategooria puhul põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja.

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Söödakultuuride sertifitseeritud seemne tootmise korral peab taimik olema kasvuperioodil vähemalt üks kord põldtunnustatud.

(4¹) Kõrrelistest söödakultuuridest võib moodustada § 11 lõikes 3¹ sätestatud kaaluga seemnepartii, kui pakendaja esitab Põllumajandus- ja Toiduametile ISTA akrediteeritud laboratooriumi tõendi selle kohta, et ta on võimeline tootma sellise suuruse ja ühtlase kvaliteediga seemnepartiisid.
[RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(5) Sertifitseerimise nõuetele vastava söödakultuuride seemne partii kohta teeb Põllumajandus- ja Toiduamet põldtunnustamise, laboratoorse analüüsi ja järelkontrolli põldkatsete tulemusi arvestades sertifitseerimise otsuse ning väljastab nõuetekohased etiketid või määrab trükkida lubatud etikettide arvu.
[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(6) Söödakultuuride tarbeseemne kvaliteedinõuetele vastava seemnepartii kohta väljastab Põllumajandus- ja Toiduamet laboratoorse analüüsi tulemusi arvestades nõuetekohased etiketid või määrab trükkida lubatud etikettide arvu.
[RTL 2009, 93, 1348- jõust. 01.01.2010]

§ 8¹. Säilitussordi seemne sertifitseerimise kord

(1) Tootja sertifitseerib säilitussordi seemne rahvusvaheliste nõuete kohaselt. Säilitussordi seemne sertifitseerimise nõuetekohasuse tagamiseks korraldab tootja säilitussordi seemne põldtunnustamise ning proovi võtmise ja selle analüüsimise.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(2) Põldtunnustamist säilitussordile teeb Põllumajandus- ja Toiduamet või põldtunnustamise tegevusloaga põldtunnustaja või tootja, järgides põldtunnustamise kohta kehtestatud nõudeid.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(3) Sertifitseeritavast säilitussordi seemne partiist võtab proovi Põllumajandus- ja Toiduamet või seemneproovi võtmise tegevusloaga seemneproovi võtja (edaspidi *tegevusloaga seemneproovi võtja*).
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Sertifitseerimise nõuetele vastava säilitussordi seemne partii märgistab ja sulgeb tegevusloaga seemneproovi võtja või tootja nõuetekohaselt, arvestades põldtunnustamise ja laboratoorse analüüsi tulemusi.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 9. Seemnepõllu nõuded

(1) Põldtunnustamine tehakse taimede sellises arengustaadiumis, mis võimaldab adekvaatselt hinnata taimede liigiehtsust ja -puhtust, sordiehtsust ja -puhtust ning seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate levikut.

(2) Põldtunnustatava põllu ääred peavad olema niidetud.

(3) Taimekahjustajaid võib seemnepõllul esineda võimalikult vähe. Seemne kvaliteeti vähendavate taimekahjustajate leviku hindamisel kontrollitakse taimekahjustaja esinemist seemnepõllul visuaalselt.

(3¹) Seemnepõllul, mille toodetakse hariliku lutserni (*Medicago sativa* L.) supereliit- ja eliitseemet või sertifitseeritud seemet, ei tohi esineda varreingerjat *Ditylenchus dipsaci* (Kuehn) Filipjev ega lutserni bakteriaalset närbumist põhjustavat bakterit *Clavibacter michiganensis* sp. *Insidiosus* (McColloch 1925) Davis et al.
[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.06.2020]

(4) Seemnepõllul ei tohi esineda eelkultuurist pärit taimi, mille seemet on kasvava liigi ja sordi seemnest laborikatse käigus raske eraldada, samuti umbrohutaimi või teiste liikide taimi määral, mis võib mõjutada kasvava taimiku liigiehtsust ja -puhtust ning sordiehtsust ja -puhtust või määral, mis takistab põldtunnustamist.

(5) Söödakultuuride liikide, välja arvatud põldherne (*Pisum sativum*), põldoa (*Vicia faba* L. (partim) (edaspidi *Vicia faba*)), söödakaalika (*Brassica napus* var. *napobrassica*), söödakapsa (*Brassica oleracea* L. convar. *acephala*) või aasnurmika (*Poa pratensis* L.) seemnepõllul võib mitesordiehtsaid taimi esineda järgmiselt:

- 1) supereliit- või eliitseemne tootmise puhul üks taim 30 m² kohta;
- 2) sertifitseeritud seemne tootmise puhul 1 taim 10 m² kohta.

(6) Aasnurmika (*Poa pratensis* L.) kasvatamise korral võib mitesordiehtsaid taimi esineda seemnepõllul järgmiselt:

- 1) supereliit- või eliitsemne tootmise puhul üks taim 20 m² kohta;
- 2) sertifitseeritud seemne tootmise puhul neli taim 10 m² kohta.

(7) Aasnurmika (*Poa pratensis* L.) puhul «apomiktilise pisiliigina» klassifitseeritud sordi seemne võib lugeda sertifitseeritud seemne tootmise suhtes kohaldatavatele lõikes 6 toodud nõuetele vastavaks, kui 10 m² kohta esineb kuni kuus mitesordiehtsat taimet.

(8) Põldherne (*Pisum sativum*), põldoa (*Vicia faba*), söödakaalika (*Brassica napus* var. *napobrassica*) ja söödakapsa (*Brassica oleracea* L. convar. *acephala*) seemnepõld peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. [RTL 2009, 25, 323- jõust. 20.03.2009]

(9) Raiheina (*Lolium*) ja aruraiheina (*xFestulolium*) liigi seemnepõllul võib teise raiheina (*Lolium*) või aruraiheina (*xFestulolium*) liigi taimi esineda järgmiselt:

- 1) supereliit- või eliitsemne tootmise puhul üks taim 50 m² kohta;
- 2) sertifitseeritud seemne tootmise puhul üks taim 10 m² kohta.

[RTL 2006, 70, 1286- jõust. 23.09.2006]

§ 10. Sordiehtsuse ja -puhtuse ning liigiehtsuse ja -puhtuse nõuded

(1) Sertifitseeritav seeme peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. Sordipuhtust kontrollitakse põldtunnustamise käigus.

(2) Sordiehtsust kontrollides võrdleb põldtunnustaja kasvavate taimede välistunnuseid sordikirjeldusega. Loodusest leitud ja kindlaks tehtud (kohaliku) sordi puhul peab sordikirjelduses olema viide sordi päritolupiirkonnale.

(3) Aasnurmika (*Poa pratensis* L.), põldherne (*Pisum sativum*), põldoa (*Vicia faba*), söödakaalika (*Brassica napus* var. *napobrassica*) ja söödakapsa (*Brassica oleracea* L. convar. *acephala*) supereliit- ja eliitsemne minimaalne sordipuhtus peab olema 99,7%.

(4) Aasnurmika (*Poa pratensis* L.), söödakaalika (*Brassica napus* var. *napobrassica*) ja söödakapsa (*Brassica oleracea* convar. *Acephala*) sertifitseeritud seemne sordipuhtus peab olema 98%.

(5) Põldherne (*Pisum sativum*) ja põldoa (*Vicia faba*) sertifitseeritud seemne minimaalne sordipuhtus peab olema järgmine:

- 1) esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmise puhul 99%;
- 2) teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootmise puhul 98%.

(6) Säilitussordi seemne minimaalne sordipuhtus peab olema 90%. [RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

§ 11. Proovi võtmine ja proovi suurus

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja võtab müügikonditsiooni viidud seemnepartiist rahvusvaheliselt kehtestatud meetodika kohaselt seemneproovi söödakultuuride seemne kvaliteedi määramiseks ja sulgeb sertifitseeritava seemnepartii müügipakendi või konteineri Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja turvakleebise või plommiga. Seemnepartii omanik tagab meetodikakohaseks proovi võtmiseks juurdepääsu pakendile või konteinerile. [RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.07.2020]

(1¹) Automaatse proovivõtmisseadmega sertifitseeritavast seemnepartiist seemneproovi võtmine toimub Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all. Automaatse proovivõtmisseadme peab olema nõuetekohaseks tunnistanud Rahvusvahelise Seemnekontrolli Assotsiatsiooni (edaspidi *ISTA*) akrediteeritud laboratoorium. [RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Sertifitseeritav seemnepartii peab olema ühtlase kvaliteediga ja teistest partiidest eraldatud ning nõuetekohaselt märgistanud.

(3) Seemnepartii maksimaalne lubatud kaal ja võetava proovi suurus on kehtestatud lisa 3. Seemnepartii maksimaalne kaal võib olla kuni 5% lubatust suurem.

(3¹) Kõrreliste söödakultuuride seemnepartii maksimaalne kaal võib olla suurem kui lõikes 3 kehtestatud maksimaalne lubatud kaal, kuid mitte suurem kui 25 tonni, juhul kui on esitatud § 8 lõikes 4¹ nimetatud tõend. Seemnepartii maksimaalne kaal võib olla lubatust kuni 5% suurem. [RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(4) [Kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

§ 12. Söödakultuuride seemne kvaliteeti vähendavad taimekahjustajad

Söödakultuuride seemne kvaliteeti vähendavaid taimekahjustajaid võib põllul esineda võimalikult vähe.
[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

§ 13. Sertifitseeritava söödakultuuride seemne nõuded

(1) Sertifitseeritakse söödakultuuride seeme, mis on liigi- ja sordiehtne ning liigi- ja sordipuhas, on läbinud järelkontrolli katsed ning vastab kvaliteedi, sealhulgas põlvnemise ning taimeterwise nõuetele.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja sulgeb nõuetekohase seemnepartii müügipakendi või konteineri turvakleebise või plommiga.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(3) Teises liikmesriigis või samaväärseks tunnustatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemnepartii sertifitseeritakse, kui seeme:

- 1) põlvneb otse teises liikmesriigis või «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud eliitseemnest või esimese kategooria sertifitseeritud seemnest;
  - 2) on tootjariigis koristatud;
  - 3) on tootjariigis tehtud põldtunnustamise käigus tunnustatud selle kategooria seemne kohta kehtestatud nõuete kohaseks ning mille pakend on märgistatud ja partii on varustatud nõuetekohase etiketi või tootja dokumendiga;
  - 4) vastab selle kategooria kohta kehtestatud kvaliteedinõuetele.
- [RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(4) Sertifitseerida võib idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- või eliitseemet. Põllumajandus- ja Toiduamet märgib etiketile sõnad „Ei vasta idanevuse nõuetele“.
[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

4. peatükk SÖÖDAKULTUURIDE SEEMNE PAKENDAMINE

§ 14. Pakendamise nõuded

(1) Söödakultuuride supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud seemne ning tarbeseemne müügipakendi, välja arvatud sertifitseeritud seemne ja tarbeseemne EL B-väikepakendi ja ühekordselt suletava pakendi sulgemiskoht peab olema pitseeritud Põllumajandus- ja Toiduameti või tegevusloaga seemneproovi võtja plommi või turvakleebisega või peab müügipakend sulgemiskohal olema läbi õmmeldud etiketiga. Säilitussordi seemne ja säilitussegu müügipakendi sulgemiskoha pitseerib tootja. Müügipakend peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist), etiketti või pakendit rikkumata.
[RT I, 20.05.2020, 3- jõust. 01.07.2020]

(2) [Kehtetu -RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(3) Pakendatud ja märgistatud seemne müügipakendi võib avada ja uuesti sulgeda üksnes Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all, kui sellises müügipakendis olevat seemet kavatsetakse pärast uuesti sulgemist turustada. Sellisel juhul peavad pakendi uuesti sulgemise kuupäev ja sõnad «Põllumajandus- ja Toiduamet» olema märgitud etiketile.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Pakendaja peab arvestust automaatse proovivõtmisseadme kasutamise ja hooldamise kohta ning dokumenteerib ja säilitab järgmised andmed:

- 1) proovimahuti järjekorranumber;
  - 2) automaatse proovivõtmisseadme seadistamise kuupäev ja kellaaeg;
  - 3) taimeliik, mille seemnepartiist proov võeti, sort, partii number ja partii suurus;
  - 4) ühendproovi suurus;
  - 5) automaatse proovivõtmisseadme hooldamise kuupäev ja tehtud töö.
- [RTL 2009, 25, 323- jõust. 20.03.2009]

(5) Pakendaja peab arvestust etikettide trükkimise kohta, säilitades iga partii kohta ühe trükitud etiketi ja kõik trükitud kasutamata või rikutud etiketid, ning dokumenteerib ja säilitab etikettide trükkimise kohta järgmised andmed:

- 1) etiketi trükkimise kuupäev;
  - 2) taimeliik, sort, kategooria;
  - 3) partii number ja partii suurus;
  - 4) trükitud etikettide arv, trükitud etiketi number või vahemik, kasutatud etikettide arv.
- [RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

§ 15. Pakendamisluba

[Kehtetu -RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 16. Märgistamine

(1) Nõuetekohane etikett kinnitatakse Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all seemne müügipakendi, välja arvatud § 3 lõigetes 5–8 nimetatud kategooriate EL B-väikepakendi välisküljele selliselt, et etikett oleks loetav. Kasutada võib isekleepuvat etiketti. Tarbeseemne pakendi välisküljele kinnitab tootja etiketi pakendaja.
[RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(1¹) Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2017/2313, milles sätestatakse liidu territooriumil vedamiseks vajaliku ning kaitstavasse piirkonda sissetoomiseks ja seal vedamiseks vajaliku taimepassi vormi nõuded (ELT L 331, 14.12.2017, lk 44–52), nimetatud taimepassi andmed kantakse hariliku lutserni (*Medicago sativa*L.) seemne müügipakendi etiketile.
[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(1²) Lõiget 1¹ ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4–104), artiklis 81 sätestatud juhul.
[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(2) Söödakultuuride seemne müügipakend märgistatakse, trükkides etiketil nõutava teabe etiketile või müügipakendile Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all.
[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Söödakultuuride seemne müügipakendi etiketil ettenähtud teabe trükkimisel müügipakendile trükitakse teave kustumatult otse pakendile. Põllumajandus- ja Toiduamet või tegevusloaga seemneproovi võtja lisab etiketile § 18 lõike 1 punktides 3, 4 ja 18 nimetatud teabe.
[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(4) Enne etiketi trükkimist teavitab pakendaja Põllumajandus- ja Toiduameti vajaminevate etikettide arvust.
[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Põllumajandus- ja Toiduamet määrab sertifitseerimise otsuses seemnepartii numbriga ja trükkida lubatavate etikettide arvu.
[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(6) Geneetiliselt muundatud sordist pärineva seemne puhul märgitakse sertifitseerimise otsusele, etiketile ja muule dokumendile sellekohane teave.
[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

(7) Teave seemne keemilise töötlemise kohta märgitakse etiketile ja pakendile või selle sisse. Kui seemne keemiliseks töötlemiseks kasutatakse taimekaitsevahendit, esitatakse märgistusel taimekaitsevahendi nimetus, taimekaitsevahendis sisalduva toimeaine nimetus, hoiatuslaused ja vajaduse korral taimekaitsevahendi loas esitatud riskide vähendamise meetmed.
[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

(8) Teave segu koostises olevate liikide ja sortide kohta ning toodetava segu nimi või selle kood märgitakse etiketile.

(9) [Kehtetu -RTL 2006, 70, 1286- jõust. 23.09.2006]

§ 16¹. Säilitussordi seemne ja säilitussegu müügipakendi märgistamine

Säilitussordi seemne ja säilitussegu müügipakendile kinnitab pakendaja etiketi, arvestades § 16 lõigetes 1, 3 ja 7 sätestatud nõudeid. Pakendaja lisab etiketil ettenähtud teabele sertifitseeritud säilitussordi seemnepartii või säilitussegu seemnepartii numbriga.
[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

§ 17. Etiketi nõuded

(1) Etiketi minimaalne suurus on 110 × 67 mm.
[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(2) Supereliitseemne etikett on valget värvi violetse diagonaalse triibuga, eliitseemne etikett on valget värvi, sertifitseeritud seemne ja esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne etikett on sinist värvi, teise põlvkonna sertifitseeritud seemne etikett on punast värvi, tarbeseemne etikett on pruuni värvi, seemneseugu etikett on rohelist värvi, lõpuni sertifitseerimata seemne partii etikett on halli värvi ning “Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse“ § 32 alusel tootmistatse tegemiseks turustatava seemne etikett on oranži värvi.

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

(3) Kasutatav etiketi materjal peab olema rebenematu ning etiketile trükitud kirjed peavad olema kustumatud.
[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

§ 18. Etiketile märgitav teave

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(1) Supereliit- ja eliitseemne, sertifitseeritud seemne ning esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne ja teise põlvkonna sertifitseeritud seemne etiketile märgitakse:

[RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

- 1) sõnad "EL nõuded ja standardid";
- 2) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 3) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna "Suletud... (kuu ja aasta)" või viimase sertifitseerimiseks võetud proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna "Proov on võetud... (kuu ja aasta)";
- 4) seemnepartii number;
- 5) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 6) sordinimi ladina tähtedega;
- 7) kategooria ja selle lühend;
- 8) tootjariigi nimi;
- 9) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 10) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;
- 11) sertifitseeritud seemne puhul eliitseemnele järgnevate põlvkondade arv;
- 12) sellise heintaimede sordi seemne puhul, mis ei ole ette nähtud sööda tootmiseks, sõnad "Ei ole ette nähtud sööda tootmiseks";
- 13) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna "Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)". Selle teabe võib klepppaperil lisada etiketi juurde;
- 14) Eestis pakendatud seemne puhul andmed seemne puhtuse ja idanevuse kohta, 1000 tera mass ning taimetervise registri number.

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(1¹) [Kehtetu -RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.02.2018]

(1²) Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2017/2313 lisas nimetatud taimepassi andmed kantakse hariliku lutserni (*Medicago sativa*L.) supereliit-, eliit- ning sertifitseeritud seemne müügipakendi etiketile või kui nimetatud taimeliigi seeme esineb seemnesegu koostises, siis selle segu müügipakendi etiketile.

[RT I, 03.07.2020, 7- jõust. 06.07.2020]

(2) Tarbeseemne etiketile märgitakse:

- 1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;
  - 2) sõnad «Tarbeseeme (sordiehtsana sertifitseerimata)»;
  - 3) Pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- [RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]
- 4) seemnepartii number;
  - 5) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud... (kuu ja aasta)» või viimase proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud... (kuu ja aasta)»;
  - 6) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
  - 7) tootjariigi nimi või tootjariigi piirkond;
  - 8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
  - 9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;
- [RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]
- 10) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaperil lisada etiketi juurde;
  - 11) [kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]
  - 12) Eestis pakendatud seemne puhul seemne puhtus, idanevus, 1000 tera mass ja taimetervise registri number.
- [RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Seemnesegu etiketile märgitakse:

- 1) kasutusotstarve, märgituna «seemnesegu .....»;
- 2) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 3) seemnepartii number;
- 4) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud... (kuu ja aasta)»;

5) andmed koostise kohta protsentides liikide ja sortide kaupa. Kui andmed koostise kohta on ostjale kirjalikult edastatud ja seemnesegu on registreeritud, siis märgitakse üksnes seemnesegu nimi;

6) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

7) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

8) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaberil lisada etiketi juurde.

(4) [Kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 01.05.2007]

(5) Lõike 1 punktis 1 ja lõike 6 punktis 1 sätestatud ei kohaldata § 2 lõikes 4 nimetatud liigi supereliitseemne, eliitseemne ja sertifitseeritud seemne ning esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne ja teise põlvkonna sertifitseeritud seemne etiketi puhul.

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(6) Säilitussordi seemne etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;

2) etiketi kinnitanud pakendaja ärinimi ja aadress või tunnusmärk;

3) müügipakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud ... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud seemneproovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud ... (kuu ja aasta)»;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) sordinimi ladina tähtedega;

6) sõna «Säilitussort»;

7) päritolupiirkond;

8) seemnetootmispiirkond, kui see erineb päritolupiirkonnast;

9) seemnepartii number;

10) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;

11) keemilise töötamise või lisandi laad ning ligikaudne puhaste seemnete neto- ja brutokaalu suhe, kui on märgitud seemnete brutokaal ning on kasutatud granuleeritud pestitsiidide, puhtimisaineid või muid tahkeid lisandeid.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(7) «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 32 alusel tootmiskatse tegemiseks turustatava seemne etiketile märgitakse:

1) sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;

2) pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud proovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud... (kuu ja aasta)»;

3) seemnepartii number;

4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);

5) aretusnumber või sordinime ettepanek või kinnitatud sordinimi ning sordi sordilehte võtmiseks esitatud taotluse number selle olemasolu korral;

6) sõnad «Sort ei ole sordilehte võetud»;

7) sõnad «Ainult tootmiskatseteks»;

8) Eestis pakendatud seemne puhul andmed seemne puhtuse ja idanevuse kohta, 1000 tera mass ning taimetervise registri number.

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(8) Säilitussegu etiketile märgitakse:

1) sõnad «EL nõuded ja standardid»;

2) etiketi kinnitamise eest vastutava isiku nimi ja aadress või tunnusmärk;

3) koristusmeetod, märgituna «Otsekoristus» või «Kasvatatavad taimekultuurid»;

4) pakendi pitseerimise kuu ja aasta, märgituna «Pitseeritud ...» (kuu ja aasta);

5) päritolupiirkond;

6) lähtepiirkond;

7) kogumiskoht;

8) kogumiskoha kasvukohatüüp;

9) sõnad «Söödakultuuride seemne säilitussegu, mis on mõeldud kasutamiseks alal, mille kasvukohatüüp on sama mis kogumiskohal (v.a biotilised tingimused)»;

10) seemnepartii number;

11) koostisosade massiprotsent taimeliikide ja taime alamliikide kaupa;

12) deklareeritud puhas- või kogukaal;

13) granuleeritud pestitsiidide, puhtimisainete või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning otsekoristuse teel kogutud seemnekogumi ligikaudse kaalu või kasvatatavate taimekultuuride puhaste seemnete kaalu ja kogukaalu suhe;

14) kasvatatavate taimekultuuride säilitussegu puhul andmed sellise koostisosaks oleva §-s 2 loetletud taimeliigi idanevuse kohta, mis ei vasta lisas 1 sätestatud idanevuse nõuetele.

[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

(9) Lõike 8 punkti 11 puhul piisab, kui märgitakse taimeliigid ja taime alamliigid, mis on kogumiskoha kasvukohatüübile iseloomulikud ning mis on säilitussegu koostisosana olulised loodusliku keskkonna säilitamiseks geneetiliste ressursside säilitamise kontekstis.
[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

(10) Kui lõike 8 punktis 14 nimetatud koostisosi, mille idanevus ei vasta lisa 1 sätestatud idanevuse nõuetele, on rohkem kui viis, märgitakse etiketile koostisosade idanevuste keskmine.
[RT I, 10.02.2012, 13- jõust. 13.02.2012]

§ 19. EL väikepakendi nõuded

(1) Söödakultuuride Euroopa Liidu A-väikepakend (edaspidi *EL A-väikepakend*) on pakend, mis sisaldab kuni 2 kilogrammi seemnesegu, mis ei ole ette nähtud sööda tootmiseks. Kaalu hulka ei arvata puhtimisvahendite, granuleeritud pestitsiidide ega muude tahkete ainete kaalu.

(2) Söödakultuuride Euroopa Liidu B-väikepakend (edaspidi *EL B-väikepakend*) on pakend, mis sisaldab kuni 10 kilogrammi eliitseemet, sertifitseeritud seemet, tarbeseemet, sööda tootmiseks ettenähtud seemnesegu või 2–10 kilogrammi seemnesegu, mis ei ole ette nähtud sööda tootmiseks. Kaalu hulka ei arvata puhtimisvahendite, granuleeritud pestitsiidide ega muude tahkete ainete kaalu.

(3) EL A- ja EL B-väikepakend (edaspidi *koos EL väikepakend*) peab olema suletud selliselt, et seda ei oleks võimalik avada ilma pitseeringut (plommi, turvakleebist või etiketti) või pakendit rikkumata. Pakendatud seemne märgistatud müügipakendit võib avada ja uuesti sulgeda üksnes Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all. Pakendaja taotlusel suletakse ja märgistatakse EL väikepakend Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all §-des 16 ja 17 sätestatud nõuete kohaselt.
[RT I, 28.06.2014, 18- jõust. 01.07.2014]

(4) Söödakultuuride eliitseemne EL B-väikepakendi sulgemiskoht peab olema pitseeritud Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalve all §-s 14 sätestatud nõuete kohaselt ning märgistatud §-des 16 ja 17 sätestatud nõuete kohaselt.
[RT I, 28.06.2014, 18- jõust. 01.07.2014]

(5) Söödakultuuride sertifitseeritud seemne ja tarbeseemne EL väikepakendisse pakendamise alustamise ja lõpetamise kuupäevadest teavitab pakendaja Põllumajandus- ja Toiduametit. Pakendaja peab arvestust tootja etikettide ning sertifitseeritud seemne ja tarbeseemne partiide pakendamise kohta.

(6) Pakendaja kinnitab EL väikepakendi etiketi või nõuetekohaselt trükitud või tembeldatud teabe müügipakendi välisküljele või läbipaistva pakendi sisse selliselt, et etikett oleks loetav, arvestades § 16 lõigetes 3 ja 6–8 ning § 17 lõikes 3 sätestatud nõudeid. Kasutada võib isekleepuvat etiketti.

(7) Sertifitseeritud seemne ja esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne EL väikepakendi tootja etikett on sinist värvi, teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootja etikett on punast värvi, tarbeseemne tootja etikett on pruuni värvi ning seemnesegude EL väikepakendi tootja etikett on rohelist värvi.
[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

§ 20. EL väikepakendi tootja etiketile märgitav teave

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

(1) EL B-väikepakendi sertifitseeritud seemne, esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne ja teise põlvkonna sertifitseeritud seemne tootja etiketile märgitakse:

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

- 1) sõnad «EL B-väikepakend»;
- 2) märgistamise eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;
- 3) määratud seerianumber;
- 4) seerianumbri määranud asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 5) viitenumber juhul, kui seerianumber ei võimalda sertifitseeritud seemnepartiid kindlaks teha;
- 6) liiginimi ladina ja eesti keeles (või esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 7) sordinimi ladina tähtedega;
- 8) kategooria ja selle lühend;
- 9) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 10) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

11) sellise heintaimede sordi seemne puhul, mis ei ole ette nähtud sööda tootmiseks, sõnad «Ei ole ette nähtud sööda tootmiseks»;

12) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaperil lisada etiketi juurde.

13) [kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

(2) Tarbeseemne EL B-väikepakendi tootja etiketile märgitakse:

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

- 1) sõnad «EL B-väikepakend»;
- 2) märgistamise eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;
- 3) määratud seerianumber;
- 4) seerianumbri määranud asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
- 5) viitenumber juhul, kui seerianumber ei võimalda sertifitseeritud seemnepartiid kindlaks teha;
- 6) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 7) sõna «Tarbeseeme»;
- 8) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 9) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

10) idanevuse uue kontrolli korral sertifitseerimisasutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis, proovi analüüsimise kuu ja aasta, märgituna «Analüüs on tehtud... (kuu ja aasta)». Selle teabe võib klepppaberil lisada etiketi juurde.

11) [kehtetu -RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

(3) Seemnesegu EL väikepakendi tootja etiketile märgitakse:

[RT I, 30.03.2011, 4- jõust. 02.04.2011]

- 1) sõnad «EL A-väikepakend» või «EL B-väikepakend»;
  - 2) segu identifitseerimisnumbri eest vastutava tootja nimi ja aadress või tunnusmärk;
- [RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]
- 3) EL B-väikepakendi puhul määratud seerianumber;
  - 4) EL B-väikepakendi puhul seerianumbri määranud asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või selle tähis;
  - 5) EL B-väikepakendi puhul viitenumber juhul, kui seerianumber ei võimalda sertifitseeritud seemnepartiid kindlaks teha;
  - 6) EL A-väikepakendi puhul seemnepartii kindlaksmääramiseks viitenumber;
  - 7) EL A-väikepakendi puhul liikmesriigi nimi või selle tähis;
  - 8) kasutusotstarve, märgituna «seemnesegu .....»;
  - 9) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
  - 10) dražeerimisainete, granuleeritud pestitsiidide või muude tahkete lisandite kasutamise korral lisandi laad ning ligikaudne seemnete puhaskaalu ja kogukaalu vaheline suhe;

[RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

11) andmed koostise kohta protsentides liikide ja vajaduse korral sortide kaupa. Kui andmed koostise kohta on ostjale kirjalikult edastatud ja seemnesegu on registreeritud, siis märgitakse üksnes seemnesegu nimetus.

(4) Säilitussordi seemne väikepakendi etiketile märgitakse:

- 1) sõnad «EL A-väikepakend» või «EL B-väikepakend»;
- 2) etiketi kinnitanud pakendaja ärinimi ja aadress või tunnusmärk;
- 3) müügi pakendi sulgemise kuu ja aasta, märgituna «Suletud ... (kuu ja aasta)» või viimase sertifitseerimiseks võetud seemneproovi võtmise kuu ja aasta, märgituna «Proov on võetud ... (kuu ja aasta)»;
- 4) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 5) sordinimi ladina tähtedega;
- 6) sõna «Säilitussort»;
- 7) päritolupiirkond;
- 8) seemnetootmispiirkond, kui see erineb päritolupiirkonnast;
- 9) seemnepartii number;
- 10) deklareeritud neto- või brutokaal või seemnete arv;
- 11) keemilise töötuse või lisandi laad ning ligikaudne puhaste seemnete neto- ja brutokaalu suhe, kui on märgitud seemnete brutokaal ning on kasutatud granuleeritud pestitsiide, puhtimisaineid või muid tahkeid lisandeid.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

§ 21. Ühendusevälisest riigist imporditud seemne etiketile ja tootja dokumendile märgitav teave

Ühendusevälisest riigist imporditud üle kahekilogrammise seemnekoguse turustamise korral märgitakse tootja dokumendile või etiketile:

- 1) sertifitseerimisasutuse nimi ja riigi nimi või selle tähis;
- 2) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
- 4) kategooria ja selle lühend;
- 5) eksportiva riigi nimi;
- 6) importija nimi;
- 7) deklareeritud neto- või brutokaal.

§ 22. Lõpuni sertifitseerimata seemne etiketile ja saatedokumendile märgitav teave

(1) Teises liikmesriigis või «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne partii etiketile märgitakse:

1) põldtunnustamise eest vastutava pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või samaväärselt tunnistatud riigi nimi või selle tähis;

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

- 2) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
- 4) põllu number või partiinumber;
- 5) kategooria ja selle lühend;
- 6) deklareeritud neto- või brutokaal;
- 7) sõnad «Lõpuni sertifitseerimata seeme».

(2) Teises liikmesriigis või «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 109 lõikes 1 nimetatud riigis toodetud lõpuni sertifitseerimata seemne partii saatedokumendile märgitakse:

1) dokumendi väljastanud pädeva asutuse nimi ja liikmesriigi nimi või samaväärselt tunnistatud riigi nimi või selle tähis;

[RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

- 2) liiginimi ladina ja eesti keeles (võib esitada lühendatult ja ilma autorite nimedeta);
- 3) sordinimi ladina tähtedega;
- 4) kategooria ja selle lühend;
- 5) seemne tootmise algmaterjaliks olnud seemnepartii number või andmed kategooria kohta ja riik või riigid, kus seeme on sertifitseeritud;
- 6) põllu number või partiinumber;
- 7) hektarites selle põllu pindala, millel etiketiga varustatud seeme on toodetud;
- 8) koristatud seemne kogus ja pakendite arv;
- 9) sertifitseeritud seemne puhul eliitseemnele järgnevatel põlvkondade arv;
- 10) laboratoorse eelanalüüsi andmed, kui seda nõutakse;
- 11) sertifitseerimisasutuse tõend selle kohta, et põldtunnustamise nõuded on täidetud.

§ 23. Etiketi kehtivusaeg

(1) Supereliit-, eliit- ja sertifitseeritud söödakultuuride seemnepartii etikett kehtib kaks aastat müügipakendi sulgemise kuupäevast alates.

(2) Söödakultuuride seemne sertifitseerimist tõendavaks dokumendiks oleva etiketi kehtivusaega võib seemnepartii omaniku taotlusel pikendada.

(3) Etiketi kehtivusaja pikendamiseks kontrollitakse seemne idanevust, võttes selleks seemne idanevuse kordusproovi.

(4) Kui seemnepartii on sertifitseeritud seemne idanevuse kohta kehtestatud nõuete kohane, pikendatakse etiketi kehtivust kahe aasta võrra. Etiketil tehakse selle kohta märged.

(5) Ümberpakendamise korral märgitakse sertifitseeritud söödakultuuride seemnepartii etiketil pakendi esialgse sulgemise kuupäev.

5. peatükk SÖÖDAKULTUURIDE SEEMNE JA SEEMNESEGU TURUSTAMINE

§ 24. Turustamise nõuded

(1) Turustada on lubatud sordilehte või Euroopa Liidu ühtsesse põllukultuuride sordilehte võetud sordi sertifitseeritud ja nõuetele vastavat seemet või õigusaktis sätestatud juhul nõuetele mittevastavat seemet.

[RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(2) Luht-kastevarre (*Deschampsia caespitosa* (L.) P. Beauv.), ohtetu luste (*Bromus inermis* Leyss.), päideroo (*Phalaris arundinacea* L.), sale haguheina (*Koeleria macrantha* (Ledeb.) Schult.) ja valge mesika (*Melilotus alba* L.) seemet tohib Eestis turustada üksnes sertifitseeritud seemnena või säilitussordi seemnena.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(3) Hariliku esparseti (*Onobrychis viciifolia* Scop.), hariliku sõrmrohu (*Cynodon dactylon* (L.) Pers.), kroonmagusristiku (*Hedysarum coronarium* L.), mugul-paelrohu (*Phalaris aquatica* L.), murunurmika (*Poa annua* L.), põld-lambaläätse (*Trigonella foenum-graecum* L.) ja ungari hiireherne (*Vicia pannonica* Crantz) seemet on lubatud turustada kas sertifitseeritud eliitseemnena, sertifitseeritud seemnena, säilitussordi seemnena või tarbeseemnena.

[RTL 2010, 12, 222- jõust. 22.03.2010]

(4) Turustatav seeme peab olema nõuetekohaselt pakendatud ning pakend peab olema nõuetekohaselt märgistatud.

(5) Lõpuni sertifitseerimata seemne partii varustatakse § 17 lõikes 2 kehtestatud värvi ja §-s 22 nimetatud etiketiga ning põldtunnustamist tõendava dokumendiga.

(6) Säilitussordi seemet on lubatud turustada ainult päritolupiirkonnas, arvestades «Taimede paljundamise ja sordikaitse seaduse» § 106² lõike 6 alusel kehtestatud säilitussordi seemne turustamiseks lubatud koguseid. [RT I, 20.12.2013, 1- jõust. 31.12.2013]

(7) Paragrahvi 13 lõikes 4 nimetatud idanevuse nõuetele mittevastavat supereliit- või eliitseemet on lubatud turustada, kui selle etiketile on märgitud andmed seemne tegeliku idanevuse kohta või kui turustaja varustab müügipakendi etiketiga, millele on märgitud partii number, turustaja nimi ja aadress ning andmed seemne idanevuse kohta. [RT I, 27.12.2011, 1- jõust. 30.12.2011]

§ 25. Söödakultuuride seemneseгу turustamine

(1) Söödakultuuride seemet on lubatud turustada sööda tootmiseks ettenähtud seemneseгуna, kui segu koostisosad on § 2 lõigetes 1-3 sertifitseeritavate taimeliikide loetelus nimetatud söödakultuuride liikide seemned ja segu iga koostisosa on sertifitseeritud või tarbeseemne puhul kontrollitud ning on tunnistatud lisa 1 kehtestatud nõuete kohaseks. [RT I, 19.04.2011, 2- jõust. 22.04.2011]

(2) Söödakultuuride seemet on lubatud turustada sööda tootmiseks ettenähtud seemneseгуna üksnes Eestis, kui segu koostisosad on § 2 lõikes 4 sertifitseeritavate taimeliikide loetelus nimetatud söödakultuuride liikide seemned ja segu iga koostisosa on sertifitseeritud või tarbeseemne puhul kontrollitud ning on tunnistatud lisa 1 kehtestatud nõuete kohaseks. [RT I, 19.04.2011, 2- jõust. 22.04.2011]

(3) Erinevate söödakultuuride liikide ja sortide seemneseгуs, mis ei ole ette nähtud sööda tootmiseks, võib kasutada ka määruses nimetatud liigi seemet. Segu iga koostisosa peab olema kontrollitud ja tunnistatud kvaliteedinõuete kohaseks.

5¹. peatükk SÖÖDAKULTUURIDE MAHEPÕLLUMAJANDUSLIKU HETEROGEENSE SEEMNE TOOTMINE JA TURUSTAMINE

[RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

§ 25¹. Mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmise ja turustamise nõuded

Mahepõllumajandusliku heterogeense seemne tootmisel ja turustamisel järgitakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2021/1189, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/848 seoses teatavate perekondade ja liikide mahepõllumajanduslikust heterogeensest materjalist koosneva taimse paljundusmaterjali tootmise ja turustamisega (ELT L 258, 20.07.2021, lk 18–27), nõudeid. [RT I, 16.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

6. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

§ 26. Põldtunnustamise ning seemneproovi võtmise ja analüüsimise üle teostatava riikliku järelevalve sagedus ja ulatus

[RT I, 26.03.2019, 1- jõust. 01.04.2019]

(1) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab tegevusloaga põldtunnustaja tehtud põldtunnustamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(2) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab tegevusloaga seemneproovi võtja sertifitseerimiseks esitatud seemnepartiide üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

(3) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab automaatse proovivõtmisseadme kasutamise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas.

(4) Põllumajandus- ja Toiduamet teostab seemnekontrolli laboratooriumis proovide analüüsimise üle riiklikku järelevalvet vähemalt üks kord aastas 5% ulatuses.

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 27. Määruse rakendamine

(1) Enne 1. maid 2006. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud söodakultuuride seemet võib turustada kuni kauba lõppemiseni.

[RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

(2) Enne 25. märtsi 2007. aastal kehtinud nõuete kohaselt märgistatud pakendatud söodakultuuride seemet võib turustada kuni etiketi kehtivusaja lõpuni või etiketile märgitud viimase lubatud turustamise tähtpäevani.

[RTL 2007, 24, 429- jõust. 25.03.2007]

§ 28. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. mail 2006. a.

¹ Nõukogu direktiiv 66/401/EMÜ söodakultuuri seemne turustamise kohta (EÜT L 125, 14.06.1966, lk 2298–2308), muudetud direktiividega 69/63/EMÜ (EÜT L 48, 26.02.1969, lk 8–12), 71/162/EMÜ (EÜT L 87, 17.04.1971, lk 24–28), 72/274/EMÜ (EÜT L 171, 29.07.1972, lk 37–38), 72/418/EMÜ (EÜT L 287, 26.12.1972, lk 22–30), 73/438/EMÜ (EÜT L 356, 27.12.1973, lk 79–82), 75/444/EMÜ (EÜT L 196, 26.07.1975, lk 6–13), 78/55/EMÜ (EÜT L 16, 20.01.1978, lk 23–29), 78/386/EMÜ (EÜT L 113, 25.04.1978, lk 1–12), 78/692/EMÜ (EÜT L 236, 26.08.1978, lk 13–18), 78/1020/EMÜ (EÜT L 350, 14.12.1978, lk 27), 79/641/EMÜ (EÜT L 183, 19.07.1979, lk 13–16), 79/692/EMÜ (EÜT L 205, 13.08.1979, lk 1–4), 80/754/EMÜ (EÜT L 207, 09.08.1980, lk 36), 81/126/EMÜ (EÜT L 67, 12.03.1981, lk 36–37), 82/287/EMÜ (EÜT L 131, 13.05.1982, lk 24–26), 85/38/EMÜ (EÜT L 16, 19.01.1985, lk 41–42), 86/155/EMÜ (EÜT L 118, 07.05.1986, lk 23–27), 87/120/EMÜ (EÜT L 49, 18.02.1987, lk 39–43), 87/480/EMÜ (EÜT L 273, 26.09.1987, lk 43–44), 88/332/EMÜ (EÜT L 151, 17.06.1988, lk 82–83), 88/380/EMÜ (EÜT L 187, 16.07.1988, lk 31–48), 89/100/EMÜ (EÜT L 38, 10.02.1989, lk 36), 90/654/EMÜ (EÜT L 353, 17.12.1990, lk 48–56), 92/19/EMÜ (EÜT L 104, 22.04.1992, lk 61–62), 96/18/EÜ (EÜT L 76, 26.03.1996, lk 21–22), 96/72/EÜ (EÜT L 304, 27.11.1996, lk 10–11), 98/95/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 1–26), 98/96/EÜ (EÜT L 25, 01.02.1999, lk 27–33), 2001/64/EÜ (EÜT L 234, 01.09.2001, lk 60–61), 2003/61/EÜ (ELT L 165, 03.07.2003, lk 23–28), 2004/55/EÜ (ELT L 114, 21.04.2004, lk 18), 2004/117/EÜ (ELT L 14, 18.01.2005, lk 18–33), 2007/72/EÜ (ELT L 329, 14.12.2007, lk 37–39), 2009/74/EÜ (ELT L 166, 27.06.2009, lk 40–70), 2012/37/EL (ELT L 325, 23.11.2012, lk 13–14), 2016/317/EL (ELT L 60, 05.03.2016, lk 72–75), 2016/2109/EL (ELT L 327, 02.12.2016, lk 59–75), 2020/177/EL (ELT L 41, 13.02.2020, lk 1–77) ja 2021/415/EL (ELT L 81, 09.03.2021, lk 65–69); komisjoni direktiiv 2008/62/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanened ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks (ELT L 162, 21.06.2008, lk 13–19); komisjoni direktiiv 2008/124/EÜ, millega lubatakse teatavate söodakultuuride ning õli- ja kiudtaimede liikide seemne turustamist ainult juhul, kui see on ametlikult sertifitseeritud „eliitseemne” või „sertifitseeritud seemnena” (ELT L 340, 19.12.2008, lk 73–75); komisjoni direktiiv 2010/60/EL, millega sätestatakse teatavad erandid looduskeskkonna säilitamiseks mõeldud söodakultuuride seemnesegude turustamiseks (ELT L 228, 31.08.2010, lk 10–14).
[RT I, 29.10.2021, 1- jõust. 01.02.2022]

Lisa 1 Söodakultuuride seemne kategooriate kvaliteedinõuded
[RT I, 11.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

Lisa 2 Seemnetunnistuse vormi ja sisu nõuded
[Kehtetu -RT I, 27.01.2018, 1- jõust. 01.01.2019]

Lisa 3 Söodakultuuride seemneproovide suurused
[RT I, 11.07.2017, 1- jõust. 01.01.2018]

Lisa 4 Taotlus pakendamisloa saamiseks
[Kehtetu -RT I, 18.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]